

Univerzita Karlova v Praze

Ústav Blízkého Východu a Afriky FFUK

Praha 2015

Katarína Patrášová, Umelecký trh na Blízkom Východe.

Bakalářská práce

Posudek školitelky

Katarína Patrášová se rozhodla zaměřit svoji bakalářskou práci na problematiku současné výtvarné scény Blízkého Východu, resp. severní Afriky. Zatímco u nás působí toto téma exoticky, stalo se v posledních dvou desetiletích umění této kulturní oblasti stále častější součástí velkých výtvarných přehlídek včetně tak renomovaných, jako jsou documenta v Kasselu anebo benátská bienále, a v závislosti na tom se rovněž zvyšuje zájem o komunikaci a vzájemný dialog Západu s blízkovýchodní, resp. africkou kulturní oblastí. Přestože bychom na základě názvu bakalářské práce mohli očekávat, že se Patrášová bude zabývat především obchodními aspekty spojenými s tímto boomem, zaměřila autorka svůj záměr a obsáhlý průzkum spíše na průzkum galerijní sítě ve vybraných zemích. Na rozdíl od obvyklé struktury textů, které postupují od obecného k případovým studiím, zvolila autorka jiný postup. Zásadní první část je naopak obsáhlou „case study“ osvětlující vznik, vývoj a současný stav egyptské výtvarné scény, jeho vztahu k politické situaci v zemi, k tradici, podíl státní podpory a soukromého sektoru, důsledky globalizace a otázky postkoloniálního diskurzu, aktuálního donedávna i u nás a dopadajícího o to silněji na země třetího světa.

Pochopení anebo přinejmenším důkladnější nahlédnutí do odlišného kulturně politického modelu je pro pochopení toho, s čím se můžeme setkávat na zmíněných mezinárodních přehlídkách podstatné. Patrášové se daří nezjednodušovat proměnlivě motivované vnitřní napětí, které v egyptském prostředí, jak dokládá, existuje, a naznačuje tak zároveň obecnější problematiku blízkovýchodní kulturní oblasti. Otázky autenticity, smyslu pro „národní umění“ a kontrastní westernizace naznačuje s velkým porozuměním. Hned na začátku zmiňuje rovněž problematiku pojmů modernost / modernita a moderna, které zjevně je nutno v kontextu egyptské (blízkovýchodní) historie a kultury vnímat jinak, než jsme zvyklí z našeho prostoru.

Druhou část práce věnuje souboru krátkých profilových medailonů naznačujících, s jakými modely muzea se v dané oblasti můžeme setkat. Dobře popsané navzájem odlišné podmínky a nestejný vztah státu k podpoře uměleckých aktivit ve vybraných zemích potvrzují složitost hledání, resp. uchování vlastní identity v situaci, kdy zároveň stále více globalizovaný svět vyžaduje na umělcích i institucích sdílení tvůrčích principů a uměleckých strategií.

Bakalářskou práci Kataríny Patrášové pokládám za zdařilou, plně ji doporučuji k obhajobě a navrhuji hodnocení výborně.

Doc. PhDr. Marie Klimešová Ph.D., Ústav pro dějiny umění FFUK

9. června 2016